

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., ar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an

Ca să se știe!

Cu aceste cuvinte se termină primul articol din numărul de ieri a ziarului nostru, articol consacrat pentru a pune la punct printr'un exemplu, cum își înțeleg minoritarii noștri rostul lor și datorită de cetățean în noua lor patrie — România.

Continuăm prin aceste rânduri și spunem din nou cuvintele autorului de ieri: „ziarele minoritare, aia că e lucru patriotic, a ținea lumea în continuă agitare” — aici adăugim de data aceasta însă că, nu „pe tema impunerilor”, (cum s'a desvoltat în articolul de ieri) ci pe tema, — cum aceste ziare (fapt relatat de noi în nenumărate rânduri!) continuă a sbuciuma lumea și țara cu nemulțumirile lor în statul nostru și îndeosebi cu, „nedreptățile” ce li se fac lor aici în România.

Așa se vede că împrejurările de azi a politicii continentului — evenimentele recente întâmplate în strânsă legătură cu politica statelor România—Italia și Italia—Ungaria, a încurajat și mai mult pe minoritarii dela noi cari, din ce în ce, tot cu mai multă îndrăzneală se apropie de limita cea mai extremă a pacienței și indulgenței înscute în sufletul și conștiința poporului român.

Se resimte în tonul acestor organe minoritare încurajarea pripită a lor, încurajarea alimentată prin declarația primului ministru contele Bethlen, făcută cu ocazia semnării tratatului italo-maghiar, când zice că: „prin acest tratat, Ungaria e eșit din inferioritatea diplomatică în care a fost silită de pierderea războiului!”

Bazat pe aceasta declarație „Brasoi Lapok”, ziarul învrăjbitor a minorităților ungurești dela noi, nici una nici alta, simplaminte ne face sclavii lor în cultură! Să nu vă mirați și ca să vedeți că sunt adevărate cele de mai sus, reproducem mai jos, în traducere din cuvânt în cuvânt, ultimul alineat al articolului de fond din no. 82 al aceluia ziar apărut la data de 11 Aprilie a. c., în care, după ce caută a sugera guvernul să nu fie prea strict în aplicarea ordinelor spre a se folosi limba statului în oficiile statului zice: „Cu cât e nedemnă aceasta constrângere din partea Statului și față de limba română tot atât de nedemnă este aceasta constrângere, față de popoarele mi-

noritare fidele, muncitoare a statului român, cari sunt antemergerători în cultură. (înțelege că, noauă românilor! cari suntem lor, inferiori în cultură!)

Ce să mai comentăm aici??? Când însă este vorba de interesul ungarilor, atunci, că ei ce simt, să redea rândurile de mai jos, reproduse din „Graiul Românesc” an. I: no. 3 a. c. (pagina 72—73), cari sună așa:

„Viitorul Transilvaniei”. În jumătate din numărul său dela 15 Martie „Revue de Hongrie” scrie, prin pana dlui Nagy, bibliotecarșef a Camerei ungare a deputaților, despre viitorul Transilvaniei. E un model de articol de propagandă, în înțelesul rău a cuvântului.

Firește că nu ne vom lupta să-l dărâăm. N'ar fi greu, dar nici n'am avea pentru cine. Acel cineva pentru care argumentele, de atâtea ori deadreptul hazlii, ale dlui Nagy l-ar convinge, n'ar fi primitor de adevăr, și ne-am osteni zadarnic. Pentru ceilalți, vom înșira numai puțin ca să petrecem și puțin ca să ne întristăm, acele argumente.“

După ce dl Nagy expune motivele cari au determinat „dezastrul rupturii” Ardealului dela Ungaria, amintind 1) politica greșită a guvernelor și conducătorilor ungariei, cari au nesocotit priveghierea permanentă în contrabalansarea tactică a înmulțirii românilor în Ardeal, ce se vedea din datele statistice, și 2) nepăsarea cu care au neglijat guvernele ungurești maghiarizarea Ardealului, apoi că, 3) au lăsat pe români a desvolta o propagandă intensivă și neconturbată în 1918 în unire cu Sârbii, Croații etc., contra intereselor unității statului maghiar, — încheie, cu următoarele: (reprodus din Graiul Românesc amintit mai sus!)

„...propune, nici mai mult nici mai puțin, decât stricarea tratatului de pace încheiat în „mahalalele” Parisului, pentruca pământurile românești apusene extratransilvane să fie înapoiate Ungariei, iar Transilvania să fie făcută un Stat-tampon între România și Ungaria, care Stat-tampon va ști „sub conducerea populației lui ungurești să creeze în mijlocul Statelor naționale și sub domnia principiului cuius regio ilius lingua echilibrul națiunilor și limbilor și

posibilitățile cooperării lor pacifice și armonioase“.

(Notați bine, „acui e puterea, limba aceluia să se folosească!“)

Era mai cuminte din partea dlui Nagy să scoată această propunere dela început și mai înainte să fi aruncat Românilor pe cari în acelaș timp vrea să-i convingă de primejdia slavă și decât sprijin ar găsi împotriva ei în Ungaria, ocară că sunt balcanici și că răspândesc intunericul. 8076 de școli ungurești ar fi fost închise de Români! E fapt însă că Ungurii au astăzi școli în limba lor, în Transilvania, mai multe decât în 1918, iar acele 8076 de școli n'au fost închise, ci au fost date populației românești, pe care avuseră menirea s'o maghiarizeze. Știți, pentru înlăturarea „simplului fapt statistic“!

— Credem că nu mai e nevoie de comentari!

Ca să mai adăugim ceva spre a se evidenția că ne surprinde slugărnicia noastră în țara noastră, mai amintim pretențiile ungarime dela noi, transmise prin faimosul organ al lor „Brasoi Lapok”, în articolul prim din numărul 83 a. c. care zice că: 1) cu ocazia sărbătorilor sf. Paști elevilor dela școli, cari sunt de alte religii decât ortodoxi români, nu li s'au acordat favorul de reducere la călătoriile pe C. F. R. 2) că, elevii, nu pot fi membrii în reuniuni confesionale sau alte grupări(?) și că 3) nu li se permite acelor confesiuni (neorto-

doxe) să țină mai multe ore de religie în școlile confesionale, decât, câte se permit în școlile de Stat! — (?)

Să răspundam pe scurt întrebându-i!

Avut-au oare școlarii noștri, ba, chiar și ai lor, reduceri pe C. F. în statul ungar?

Ce-i îndeamnă pe maghiarii noștri chiar acuma și chiar în statul nostru să grupeze elevii școalelor în reuniuni(?) confesionale sau „alte”(?) grupări?

Cum dela școlile confesionale, în loc să se intereseze ungarii ca, elevii să se pregătească în materiile științifice, voesc să-i pregătească îndeosebi din biblie și din învățăturile sf. scripturi?

Or, cred ei că guvernul și noi, nu observăm intențiile voalate și clandestine?

Ca să se știe, le zicem: Ei să se creadă numai, că sunt „antemergerători” în cultura și tot atunci noi, ne gândim și ne vom gândi românește!

...Ca să se știe! SEXTUS

Consfătuirea dela dl Argetoianu

BUCUREȘTI. — O consfătuire a pretinilor dlui Argetoianu a avut în zilele trecute.

Postul ministru de interne a făcut prietenilor săi o expunere a situației politice, cerându-le să se organizeze și să câștige noi aderenți.

Despre guvernul dlui general Averescu, dsa a spus că este mai puternic decât oricând.

După informațiunile noastre dl Argetoianu va aștepta momentul prielnic pentru o înțelegere cu partidul liberal.

POEZIA ORIENTULUI

— I. — Din literatura chineză —

(5)

Insulta

Intr'o seară cu lună, am atârnat, la poarta ei, o ghirlandă de flori de măr, apoi i-am cântat din lăută un cântec de iubire.

A doua zi, am întâlnit-o. Garoafe roșii, din grădina vecinului meu, li împodobeau rochia.

M'am închis în odaie, mi-am sfărâmat lăuta, și am plâns, am plâns.

Soția părăsită

O fereastră se deschide. O femeie încântătoare apare. Cu ochii în lacrimi, ea privește câmpia care înverzeste în fața casei sale, privește râul mărginit de sălcii.

Altădată, la ora aceasta ea cânta. Când stăpânești o comoară, trebuie să știi s'o păstrezi. Amice, a ta are

două frumoase picioare: ai grijă să nu fugă.

Floarea de persic

Am cules o floare roză de persic, și am dăruit-o iubitei mele, a cărei gură e tot atât de mică și de roză ca o floare de persic.

Am luat, din cuibul ei, o rândunică cu aripele negre și am dăruit-o iubitei mele, ale cărei sprâncene, se aseamănă cu aripele rândunicei.

A doua zi, floarea de persic s'a veștejit, iar rândunica sburase pe fereastra care dă pe Muntele Albastru.

Dar gura iubitei mele e tot roză iar sprâncenele ei negre n'au sburat.

Pimbarea din urmă

Ai lăsat să cadă în praful drumului lăleaua roșie pe care ți-am dăruit-o. Am ridicat-o. Se făcuse albă.

„FERDINAND I și opera reconstructorului României“

— Un strălucit omagiu din partea presei franceze —

Sub titlul de mai sus, marele ziar de stânga „La Dépêche de Toulouse“, oficiosul partidului radical socialist, publică asupra M. Sale Regelui nostru Ferdinand, un foarte călduros articol. Directorii acestui jurnal sunt dnii Maurice Sarauth, șeful partidului radical și radical socialist, și Albert Sarraut, actualul ministru de interne.

Redăm din acel articol, pe partea în care se vorbește de marele rol jucat de România și de Suveranul nostru în războiul mondial.

„La 11 Octombrie 1914, Regele Ferdinand s'a urcat pe tronul României, urmând unchiului Său Regele Carol, într'un moment dificil, care avea în curând să-l oblige, să ia asupra Sa cele mai grele răspunderi. Acest monarh, născut în Germania, vărul lui Wilhelm II și prieten personal al lui Francisc Iosif, a rupt în mod liber cu trecutul Său. El înțelese, că nu trebuie să aibe altă patrie, decât aceea a poporului care-i acordase încrederea. Programul Său consista de aci înainte în a se institui campionul aspirațiilor naționale. El se așeză alături de aliați, și la 15 August 1916 intră în război spre a susține cauza liberalismului european.

Ferdinand I, susținut de misiunile militare franceze și engleze, în ciuda pierderilor considerabile suferite de armata Sa, cu toate epidemiile cari ucideau populația, munci la organizarea efectivelor Sale și la restabilirea situației. Și, astfel, El putu să reziste victoriei marelui ofensive germane dela Mărășești în August 1917.

Dar în special, după proclamarea revoluției ruse, după debarcarea trupelor rusești și în zăpăceala care a urmat acestor evenimente, Suveranul rămân dete în special măsura loialismului Său. Obligat să semneze, la începutul lui Decembrie 1917 armistițiul din Focșani, Ferdinand se văzu, în Martie 1918, în situațiunea cea mai tragică. Makensen, pentru a impune o pace dezastruoasă României, amenința cu reluarea ostilităților, în chiar momentul în care Lenin decretă demobilizarea rusă. Numai rămâne de făcut, sub pedeapsa unei striviri absolute, decât să Se resemneze, cel puțin decemist, în fața inevitabilului. Și atunci, spre a scăpa misiunea franceză, condusă de generalul Berthelot, și pentru a pune în siguranță, Regele ordonă formarea a cinci convoiuri armate, cari trebuiau să convoieze pe ai noștri în siguranță, dincolo de Odesa. La 9 Martie 1918, trenurile părăseau gara Socola, ducând cu ele pe șefii francezi și aproape o mie de luptători, mai înainte ca germanii să fi avut timpul să sosească.

Nu vom descrie aici în detalii peripeziile politice și diplomatice ale istoriei românești posteroare acestui

episod. Ne mulțumim să însemnăm că, printr'o dreaptă înțocire a lucrurilor omenești, una câte una provinciile cari compuneau odinioară patria română au reintrat în marea familie.

Ferdinand I, care a prezidat la această constituire a Regatului Său, este astăzi recompensat pentru fidelitatea Sa față de principiile care conduseră pe aliați în lupta lor. De atunci, El s'a ostenit să perfecționeze pacea și să colaboreze strâns cu noi în spiritul Miceii-Antante. El a intrat în rețeaua de pacte de garanție, rețea stabilită după doctrina din Geneva și care trebuie să întărească solidaritatea întregii Europe.

Domnia lui Ferdinand I a format puternic România-Nouă. Nu se va putea niciodată evoca această perioadă a istoriei lumii, nu se va putea niciodată evoca zdruccinările începute în 1914, fără a pronunța numele lui Ferdinand I. El va ocupa un loc capital în analele patriei Sale“.

Di general Averescu

azi s'a prezentat la Rege în audiență și a predat pentru sancționare și promulgare proiectele votate în Cameră cu aceasta ocazie M. Sa Regele va semna decretul de închiderea sesiunii parlamentare.

Grupul dlui Filipescu

BUCUREȘTI. — Din cauza numărului mare de adiețiuni pe care le a primit din provincie și din Capitală grupul dlui Filipescu și a amânat înscrierea în partidul poporului.

Atiam că toți vechii conservatori, din partidul național țărănesc se vor înscria în partidul poporului.

Din Capitală câteva organizațiuni întregi de sectoare vor urma pe dl Filipescu, iar din provincie au aderat până acum vre-o patru organizațiuni.

Prietenii dlui Filipescu cred că întrunirea pe care au anunțat-o se va transforma într'o mare manifestație pentru partidul poporului.

Un împrumut român în Franța

BUCUREȘTI. — Di general Coandă președintele Senatului a plecat Sâmbătă la Paris.

Suntem informați că dsa va avea azi o întrevedere cu dl Poincaré, președintele consiliului de miniștri francezi.

Se vorbește că dl general Coandă este autorizat de guvernul român să conducă tratativele pentru contractarea unui împrumut pe piața franceză.

Congresul de bizantinologie dela Belgrad

— Deschiderea congresului. — Constituirea. — Recepție și dîneu în onoarea congresiștilor români —

BELGRAD. 11 Aprilie — Ieri dimineață a avut loc la universitatea de aici inaugurarea solemnă a congresului internațional de bizantinologie, în prezența regelui Alexandru, a patriarhului Dimitrie, a primului ministru Uzunovici, a membrilor guvernului, a președintelui Camerii, a Corpului diplomatic, și a peste 300 de savanți din toate țările.

România este reprezentată de savantul nostru istoric dl prof. N. Iorga, dl N. Iorga este incontestabil, o autoritate europeană în materie de bizantinologie. Lucrările sale, în limba franceză, engleză și germană, referitoare la problemele Bizanțului și a înălțurilor lui constituie bogate și prețioase izvoare.

Cartea sa publicată mai de mult în englezește, „Imperiul bizantin“, a formulat metodele noi în studiul istoriei acestei civilizații, pline de eroism și joshnie, de fast și putregai. Trebuia un savant de dublat un artist, cum este dl N. Iorga, pentru a evoca în toată completa splendore plină de antipoduri, viața istorică și culturală a Bizanțului.

După discursul de deschidere, pronunțat în limba franceză, de profesorul Radojici, președintele Congresului au luat cuvântul dnii Derbigny, directorul Institutului de Studii Orientale din Roma, prof. Iorga, prof. Millet, prof. Rosenberg, și alți delegați streini, mulțumind pentru ospitalitatea și primirea călduroasă.

Congresul s'a constituit în șase secțiuni și anume: secțiunile filologice, istorice, istorie bisericească, arheologică, raporturile și influența bizantină și secțiunea ocupându-se de legăturile dintre Bizanț și Occident.

În Legația română a avut loc o mare recepție, la care au luat parte congresiștii, mulți mîiștri iugoslavi, corpul diplomatic și organizatorii congresului. Cu această ocazie, 18 eleve ale „Școlii de misionare“ din Vălenii-de-Munte cari au venit în excursie cu dl Nic. Iorga, au jucat dansuri naționale și au cântat cântăce românești în aplauzele entuziaste de asistenți.

Di Imandy, a dat astăzi un dîneu în onoarea congresiștilor români. Presa iugoslavă a salutat cu simpatie sosirea delegaților români, fiind unanimă pentru puternica personalitate a dlui Iorga care este inițiatorul congresului.

INFORMATIUNI

Amnestie și grațieri

Din sursă sigură primim că, guvernul a proiectat grațierea delincenților militari respectivi, reducerea pedepșelor aplicate.

Decretul regal de amnestie și grațiere se va da pe ziua de 10 Mai a. c. care zi în acest an, se va serba cu o pompă deosebită.

Guvernul

a hotărât că, întrucât nu se va putea termina desbaterea proiectului armonizării salariilor funcționarești va prologa sesiunea cu câteva zile.

În sesiunea de toamnă

Parlamentul va desbate și vota proiectul de lege în care se modifică legea naturalizării, care are de scop ușurarea încetățenirii celor de naționalitate română.

Japonia

este gala a interveni în China cu putere armată.

În acest scop a și trimis vapoare de războiu spre Shanghai.

Sărbătorirea lui 10 Mai

BUCUREȘTI. — Serbarea zilei de 10 Mai va avea un caracter mai grandios decât alteori, dat fiind că anul acesta se împlinesc 50 ani dela proclamarea independenței.

Președintele consiliului, dl general Averescu a numit o comisiune, care va lucra sub conducerea sa la întocmirea programului.

Fac parte din această comisiune dnii miniștrii: general Mircescu, Vasile Goldiș, I. Petrovici și Octavian Goga.

Afară de parada militară, manifestațiuni culturale și artistice, va avea loc în ziua de 10 Mai o sesiună festivă a Camerii, la care vor asista membrii familiei Regale.

Cu aceasta ocazie reprezentanții autorizați ai tuturor partidelor vor face declarațiuni, în legătură cu importanța acestui zile.

Comisiunea a și început să lucreze la întocmirea programului care se va desfășura în toată țara, în ziua de 10 Mai și care va fi comunicat din timp tuturor autorităților din țară.

Bani de aur!

Ori cine ce ar zice, țara noastră se apropie de era de aur. Consolidarea internă a statului nostru din zi ce merge se adeverește prin nouile surprize pregătite prin înțeleapta conducere a guvernului actual și pentru binele cetățenilor țării.

Știrea de mai jos, ne îmbucură foarte mult și ne face să credem că în fine am ajuns la timpurile normale sau cel puțin suntem aproape de timpul normal mult dorit.

Din București ni-se anunță că dl Burileanu, guvernatorul Băncii Naționale a încheiat o convenție cu fabrica de monede-metal din Anglia, pentru furnizarea monedelor aur, pentru a ajutama circulația banului.

Acești bani se vor face din aurul depus la Banca engleză (tezaur românesc, încă de înainte de războiu.) De data aceasta se vor bate monede în valoare de 20 milioane lei aur.

La aceasta bancă România are depus aur în valoare de 3 milioane 200 font sterlinge, care comoară va fi predată României peste două trei zile.

În această clipă, ninsese pe iubirea noastră.

Despărțirea

S'a luminat de zi! Trebuie să plec. Prietenă prea scumpă, nu te scula! Dă-mi mica ta lampă ca să te mai văd odată și să te închid în inima mea. Vreau să-ți mai văd ochii. Acum dă-mi gura. Aude răsunând pașii păzitorului de noapte.

Adio, prietenă prea scumpă! Mă duc la lucru. După lucru vine seara și fiecare seară mă readuce în brațele tale, cari îmi sunt răsplata.

Privește... Frunzele sunt pline de picături de rouă. O mierlă fluieră. Po disează... Adio!

Femeea la oglindă

În lumina lunii, stă în picioare, nemîșcată, în fața oglinzii.

Ca o mare scoică acoperită de alge, ea nu-i investimantată decât în părul ei despletit.

A întors capul. Surăde unei ramuri

de cireș în floare, din care se desprind petale ce se învârtesc în aer încet.

Mă gândesc la tine

Mă gândesc la tine, tânără fată cu obraji frumoși, și nu mai dorm.

La odaia mea, e o mică cutie neagră. De câte ori nu mi-am cufundat gura în această gură de umbră, de când mâinile tale au atins-o!

Într'o zi de primăvară am cumpărat această cutie din magazinul tatălui tău, și tu mi-ai dat-o.

Știu bine că sunt urât. Dacă ți-aș mărturisit dragostea mea, oare cât timp ai rade?

Aș voi să fiu o adiere. M'aș înfășura în jurul tău, fără să știu.

Cât aș fi de umil, de supus și de mângâietor, dacă mi-ai da voie să-ți vorbesc!

Strelna

În noaptea aceea, care era o noapte de toamnă, am ajuns în insula Papa-gailor. Priveam luna și ascultam șogmotul vântului trecând prin brazi.

Deodată, auzirăm un cântec sfâșietor adus de o adiere. Cântecul venea dintr'o barcă. Ne îndreptarăm într'acolo.

Era o tânără femeie albă ca zăpada. Sta în picioare, sprijinindu se de catarg. Lacrimile îi curgeau pe obraz. Tovarășii mei o întrebară de ce plânge...

Fără să răspundă, ea își plecă capul, și se înfășură în părul ei, care era blond.

Camera goală

Când frumoasa femeie locuia această odaie, vedeai flori în ea. A plecat frumoasa femeie, și patul n'o mai așteaptă. A plecat de trei ani, dar parțumul ei a rămas în odaie.

Trei ani! De tristețe frunzele cad.

Traducere de:

Al. T. Stamatiad.

Cetiți și răspândiți
Cuvântul Ardealului

Liceul „Moise Nicoară“ din Arad

cu onoare vă invită pe toți românii de bine, la serbarea patronatului său care va avea loc Joi, 14 Aprilie 1927 ora 9 p. m. în sala mare a Palatului Cultural.

Bilete de intrare cu prețul de Lei 100, 80, 60, 40 se găsesc de vânzare la secretariatul liceului.

Venitul net e destinat fondului pentru eternizarea memoriei lui Moise Nicoară, prin scoalarea unei monografii și ridicarea unei statue în fața liceului. Suprasolviri se primesc cu mulțumire.

O zi românească la târgul de mostre din Lille

Paris. Comitetul târgurilor de mostre comerciale și internaționale din Lille organizează pentru 16 Aprilie o zi românească. În scopul de a face să intre într-o fază activă și de realizări relațiile economice franco-române.

De ministru Louis Marin, președintele soc. „Amicii României“ va asista. Cu acest prilej se va inaugura și secțiunile Nord și Pas de Calais a societății „Amicii României“. Seara va avea loc un festival artistic cu concursul cântărețului Stroescu.

Plata indemnizației coloniştilor unguri expropriați

Casa centrală de improprietării a hotărât lucrările pentru plata către coloniștii unguri expropriați, a indemnizației pe care le-a acordat-o guvernul român.

Din totalul de 23 de foști coloniști, îndreptățiți la această indemnizație, mai sunt numai doi în curs de lichidare.

Tariful vamal minimai pentru import

Ministerul finanțelor a trimis astăzi un ordin circular tuturor oficiilor vamale ale țării prin care li s'a pus în vedere că pentru importul mărfurilor din străinătate, toate țările afară de Rusia, beneficiază de regimul tarifului minimal.

Starea emigranților reînțorși

la vatră este jalnică.

În ultimul timp s'au întors la Chișinău grupe de țărani, — acele care au putut din acele care au mai rămas — din exodul celor cari amăgiți de făgăduelile criminale ale unor agenți interesați, luaseră drumul Braziliei.

Ce au suferit acești nenorociți în aventura lor e înfiorător. De general Rășcanu, înaltul comisar al guvernului pentru Basarabia și Bucovina, face tot posibilul pentru a soluționa situația critică a acestor reînțorși la vatră, cărora Statul nu le poate aplica primirea părintelui din parabola fiului rățăcit.

De general Rășcanu a organizat o întreagă acțiune de plasare a acestor oameni, cari ispășesc atât de greu o greșală de care nu sunt vinovați, la muncile agricole și la alte munci ale brațelor.

Guvernul a făgăduit luarea măsurilor împotriva emigrărilor.

Pilda acestor referenți va constitui una din cele mai eficace măsuri morale împotriva emigrărilor.

Experimentarea aparatului Theo-Sav în piața Avram Iancu

Azi seara la orele 7 precum am anunțat în numărul nostru de ieri — s'a făcut experimentarea aparatului Theo-Sav, de stins focul.

Făcându-se în fața asistenței oficiale și a publicului încercări de stângere, s'a constatat că acest aparat este superior aparatului Minimax și altor aparate de stins focul.

Luând și păreriile oamenilor în măsură a ști da părerea, putem recomanda ori căruia acest aparat, ca fiind unul din cele mai moderne.

Este un obiect de siguranță ce nu trebuie să lipsească din nici o casă. Stinge repede și sigur.

Convocare

Conform, art. 48 al. b. din statutul societății »Mormintele eroilor căzuți în război« am hotărât ținerea adunării generale anuale pentru ziua de 17 Aprilie a. c., Duminică Floriilor, la ora 11-30 în sala festivă a Primăriei Arad, cu următorul program :

1. Alegerea pe termen de trei ani a noului comitet.

2. Descărcarea Comitetului de gestiunea sa.

3. Plan de activitate și buget pentru anul 1927—1928.

4. Alegerea Comisiunii de control și supleanți.

5. Propuneri.

Sunt invitați să participe la această ședință: membrii comitetului județean, membrii societății: activi, donatori, fondatori, de drept cât și toți donatorii, apoi reprezentanții autorităților și instituțiilor culturale, sociale, filantropice, ziaristi cât și toți aceia cari se interesează de mersul societății. Toate ziarele sunt rugate să publice convocarea.

Președintele Comitetului Județean, Arad

Episcop (ss) Dr. Grigore Gh. Comșa

Șeful Serviciului Executiv :

Căpitan : N. Popovici.

Soțul Mohamedan

Scholtz, de care am amintit că spre a se putea căsători, deși încă nu divorțat de prima-i soție, a fost reținut în arestul preventiv la hotărârea Tribunalului Arad, iar soția-i a doua, a fost lăsată liberă în schimbul unei garanții de 200 mii lei.

CINEMA ELISABETA.

Azi, după masă la orele 6, jum. și 9

Nunta revoluționară

(Janice Meredith)

Atributul cel mai frumos și mândru al art. Marion Davies în splendidul și senzaționalul film de 11 acte în

II serii

Jucate amândouă seriile deodată.

Prețuri obținute ieftine.

De mâine, în Arad premieră

„REGELE PEDAL“

Domnii abonați, cari sunt în restanță cu abonamentul ziarului îl rugăm să binevolască a ni-l achita cât mai curând.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE“, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

lichidarea de la 13 Aprilie 1927

Berlin	123.20
Amsterdam	207.95
New-York	51978.50
Londra	2524.3/4
Paris	2036.—
Milano	2555.—
Praga	1539.1/2
Budapesta	9075.—
Belgrad	913.1/2
București	320.—
Varșovia	57.95
Viena	7312.1/2

BUCUREȘTI

Devize

Paris	667.—
Berlin	40.53
Londra	826.—
New-York	169.3/4
Italia	830.—
Elveția	3280.—
Viena	23.95
Praga	504.50

Valute

Napoleon	680.—
Mărci	41.—
Leva	1.25—

Lire otomane	92.—
Lire sterline	828.—
Fr. rancezi	6 80—
Fr. elvețieni	33.—
Lire italiene	8.50—
Drahme	2.10—
Dinari	3.10—
Dolari	170.—
Marca poloneză	20.—
Cor. austr.	25.—
Cor. ung.	30.—
Cor. cehoslov.	510.—

Dnii abonați, cari nu primesc ziarul regulat, sunt rugați a ne face cunoscut pentru a lua măsurile de îndreptare.

Primăria Municipiului Arad :: Serv. Administrativ.

No. 9153—1927.

995

Ordonanță.

Noi, Primarul Municipiului Arad, în conțelegere cu comisiunea de recensământ a populației ordonăm următoarele :

Conform ordinului consiliului de ministri No. 637—1927, la data de 24 Aprilie 1927, se va face în toată Țară recensământul populației. Număratoarea se va face prin completare de buletine de fiecare familie.

Fiecare cap de familie va primi un imprimat »Buletin de familie« pe care este dator să-l completeze după situația familiei sale dela data 24 Aprilie 1927. Imprimarele vor fi distribuite la domiciliu de agenții comisariatului de poliție unde aparțin familiile cari până la 17 Aprilie nu vor primi imprimatul necesar, urmează să reclame la comisariatul polițienesc, unde aparțin.

Completarea buletinului de familie se face după cum urmează :

În capul listei se înscrie comuna Arad, strada și numărul casei unde familia își are domiciliul real.

Rubrica : Nr. buletinului de familie (menaj) rămâne goală. După aceasta urmează întrebări referitoare la situația capului de familie.

În rubrica de sub »1« se înscrie mai întâiu numele de familie apoi cel de botez.

În rubrica de sub »2« anul, luna, ziua, comuna, județul și țara nașterii sale. Numele comunei și județului are să se înscrie în forma oficială.

În rubrica »3« urmează să se înscrie originea etnică a capului de familie. Se vor folosi numai numirile stabilite în imprimat ca maghiar, sârb, etc. nu se vor folosi. Originea etnică se va stabili de fiecare după cum este născut și nu după cum a fost crescut. Aici amintim, că indivizii de ritul mozaic la exprimarea originii etnice pot folosi numai cuvântul evreu, căci celelalte numiri : izraelit, jidai, mozaic, etc. exprimă religionea.

În rubricile »5« se va înscrie cu literile răspunsul cuvenit, iar cuvintele nepotrivite vor fi tăiate prin câte o linie.

Rubrica referitoare la ocupație, reclamă o grijă specială fiind nevoie să se poată constata dacă respectivul este independent sau ba, deci răspunsul ce se va da trebuie să ne clasifice pe deplin. Acei indivizii cari lucră pământul propriu vor înscrie : agricultori, cei cari nu lucră la pământul propriu vor înscrie : muncitori agricoli, comercianții și industriașii vor fi înscriși după specialități așa : băcan, negustor de spirit, tâbăcar, pantofar, tâmplar, iar cei neindependenți după specialități : sodali sau ucenici, iar cei fără pregătiri : muncitori industriali, sau comerciali.

Funcționarii publici își vor înscrie și calitatea instituției ce o servesc, așa funcționează la administrația financiară, funcționar la cfr., funcționarii particulari nu vor înscrie nici o detaliere a funcțiunii, numai funcționar particular.

Rubricile »8«, »9« și »10« se completează numai după terminarea listei

nominale a persoanelor cari compun familia, de pe contra pagină.

Aceasta pagină se completează după următoarele norme : Se înscrie numele de familie, apoi numele de botez, a fiecărui membru al familiei. Sub no. curent 1 va fi înscriș însuși capul de familie »este ușoară pentru ori și cine, în rubrica sexul se va trage o linie perpendiculară : l. după cum este cazul ; la vârstă se va înscrie cu numiri arabice numărul anilor împliniți. La rubrica originea etnică se va preciza la fel cum s'a înțeles mai sus.

Rubrica : »cetățenia« este foarte importantă cu deosebire pentru acei, cari nu au aceasta situație regulată. Este în interesul fiecărui persoane să și înscrie situația adevărată, căci la din contră, nu numai că va fi supus sancțiunilor legale, dar mistificând rezultatul final, aduce stricăciune și cauzei generale, prin înscrierea falsă a cetățeniei. Prin aceste liste individul nu poate câștiga nimic, dar poate pierde foarte mult în bani, în suferința închisoarei și în neglijarea situației sale și semenilor săi. În aceasta rubrică »român« se va înscrie acei individ, care este înscriș în listele de cetățenie a cutarei comune de pe teritoriul României, cei născuți în vechiul regat sunt de drept cetățeni români. Sireniile se vor înscrie după țara lor așa : Ungur, bulgar, iugoslav, etc. Indivizii cari nu sunt cetățeni streini, dar nici nu sunt înscriși în listele de cetățenie din vre-o comună a țării vor înscrie cuvântul : neconstată, Rubricile următoare se pot pricepe ușor.

Sub capitolul 1 al listei : vor fi înscriși numai membrii de familie cari stau în strânsă legătură unii cu alții, până când personalul de serviciu va fi înscriș sub 2), iar mosafirii (oaspeții în trecere și persoanele aflate în gazdă vor fi înscrie sub 3).

La completarea buletinului se vor avea în vedere și instrucțiunile de pe partea din jos a paginii prime a buletinului.

Hotelurile, hanurile, internatele, sanatoriile, spitalele, ospiciile, casarmile vor completa numai listele (formularul B), care se va înmăna separat și mai târziu. Proprietarii acestora sunt datori să înscrie toate datele cerute pentru fiecare persoană care se află la data de 24 Aprilie a. c. în unul din aceste așezăminte, de cel puțin 10 zile. Cei veniți mai de curând vor fi trecuți în buletinul de familie la domiciliul lor. Proprietarii acestor așezăminte pentru dășii și familiile lor vor completa buletinul de familie (formularul A.)

Imprimarele se vor completa cu un scris legibil, frumos și românesc și vor fi semnate de capul familiei în stânga listei.

Indivizii cari nu știu să completeze buletinul și lista primită, din cauza că nu știu carte sau că nu cunosc limba română, sunt în drept să ceară completarea acestora dela agentul recensor, care este dator să satisfacă fără de a putea pretinde sau primi vre-o plată.

In acest interes acești cetățeni se vor prezenta la sediul comisariatului respectiv de poliție unde își au domiciliul și vor cere completarea imprimatelor.

Primăria municipiului a instituit un birou de informațiuni (pe lângă fiecare comisariat din funcționarii săi, și ai poliției și cei în drept vor fi serviți gratuit, ori prin stat ori prin completarea imprimatelor.

Agenții recensori cari au distribuit buletinele se vor prezenta după data de 24 Aprilie la familiile respective pentru strângerea buletinelor și a listelor distribuite cari pe atunci trebuie să fie terminate și pentruca să facă controlul asupra celor declarate în buletine.

Când vre-un cap de familie va arăta rea voință, refuzând să completeze buletinul, sau, se dovedește, la control că a completat formularul cu date false,

Arad la 12 Aprilie 1927.

(ss) Dr. MARCOVICI,
p. primar.

(ss) OLARIU,
secr. comunal.

HALO!! Din cauza desfilinței prăvăliilor noastre de ghețe, toate marfe aflătoare în depozit ca ghețe bărbătești, femești și pt. copil le vindem pe lângă **OLARIU și COMP.** ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 47 (fost Boros Béni-tér). 000000 948

In atențiunea viticultorilor!

Contra molilor de struguri încă la stropirea dintâi mestecă în soluția de peatră vânăță „ARZOLA”

și în contra roauăi 000000 992

mestecă în soluția de peatră vânăță „SULFAROL”.

La 100 litre soluție de peatră vânăță trebuie 1/3 kgr. »Arzola» și 1/2 kgr. »Sulfarol». Ne putem apăra deodată contra peronosporei, molilor de struguri și roauăi.

Cu siguranță îți va rămânea recolta!

De vânzare la: **Societatea Comerciale Economilor Arad.**

Dacă vrei să dejezezi sau să cini ieftin și să fii servit conștiincios caută

hala de vin a viticulturii „Minorităților” aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente! Deschis până la ora 12. 000 511

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca ruie și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regio.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muciu Scevoia 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Mănuși de ață și de piele pentru dame și bărbați dela 65, respective dela 180 Lei în sus. **Corsetă de gumă** după măsură, pe lângă descriere medicală dela 800 Lei în sus. **Ciorapi de gumă** după măsură și calitate. **Suspensor** în prețul de fabrică la **Ludovic Steinhübel** (Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) 1. — 946

atunci agentul recensor va raporta cazul imediat Comisiunii locale de recensământ, care va chema în judecată pe contravenient. Comisiunea va cere aplicarea pedepselor prevăzute de art. 22 din legea Statisticii, adică amenda dela 100—50.000 lei pentru cei cari refuză de a comunica datele cerute, sau amenda dela 1000 la 100.000 lei și închisoare dela o zi până la 15 zile pentru cei cari comunică date false, cu rea credință. Buletinul nu va fi completat, sau rectificat, în astfel de cazuri de către agent de la vecin, încheiând un proces-verbal ce se va păstra la doserul de recensământ al comunei.

Deslușiri se pot primi la fiecare comisariat și la Primărie camera 91.

Toate lucrările ce le fac organele autorităților pentru public sunt gratuite și nime nu este în drept să ceară sau să primească vre-o retribuțiune.

Atențiune!

Cine vrea să cumpere buni și ieftin, să cerceteze Magazinul

„ILICA”

textile-manufactură, tricotate cât și modă bărbătească și pentru dame Arad, Bulev. Regele Ferdinand 13 (fost Magazinul de ghețe Frații Apponyi). 918

Halo! S'a deschis Salo-nul de pălării Halo!

„HEDI”

Arad, Str. Dasoftei No. 8. Unde eu sosii cele mai ieftine și mai moderne modele de pălării. 993

Haine (blouse) croșetate, roste, Poalle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispensabili se capătă pe lângă prețuri coavenabile la **SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245**

AVIZ!

Aducem la cunoștința On. public, că am cumpărat magazia unei fabrici de paltoace impermeabile și așa ne aflăm în posesiunea unor peste

1000 IMPERMIABILE pt. dame și bărbați

cari le-am pus spre vânzare pe lângă prețuri foarte ieftine. Din cauza îmbunătățirii lenii toate hainele sfătoare în magazia noastră le vindem pe lângă prețuri foarte reduse. 950

Szántó și Komlós

Arad, vis-a-vis de teatru.

Nu întârziati a privi vitrinile noastre!

Atențiune! Ghețe elegante pentru bărbați, dame și copil

lucrate la atelier propriu, precum și ghețe la comandă din material de primel rang și pe lângă prețurile cele mai avantajoase la 830

IOSIF PRASZ,

prăvălie de ghețe Arad, Strada Eminescu No. 3. (f. Deak F.-u)

În toată ziua mezeluri proaspete, carne de porc, unsoare clisă, tofelul de cărnuri proaspete la 00 480

Șumandan Gheorghe și Fiul

Bulev. Regele Ferdinand No. 52
Cer sprijinul Onor. public românesc!

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Ep. Radu Nr. 28., care toare imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghețe comode.

FILT-pantofi
în permanentă asortiment bogat la depozitul principal **LÉVAL și SZIGETI**
Înainte Buesbaum și Comp., depozit de ghețe ARAD. 811

Primăria comunei Șebis.

Nr. 578—1927. 976

Publicațiune.

Primăria comunei Șebis, publică licitațiune pe ziua de 6 Maiu 1927 la ora 9 a. m. la primăria comunei, pentru furnizarea alor 200 m³ lemne de foc pe seama primăriei, notarial și școalei de Stat.

La licitație se primesc numai oferte închise.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice. Șebis, la 6 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Șicula.

No. 439—1927. 972

Publicațiune.

Se publică licitație prin oferte închise pe ziua de 16 Maiu 1927 la primăria Șicula pentru furnizarea alor: 312 fiere curbe, 312 izolatorii, 16.000 m. sârmă, 600 m. sârmă pentru legat, 15 cuie pt. propte, 60 m. sârmă izolată dublă pentru electru, 40 butoane pentru fiere izolate, 40 cuie pentru butoane, 1 aparat telephonic de masă, 4 elemente »Leclanche» complete, 1 schimbător cu două brațe, necesare pentru construirea telephonusului pe distanța de 8 kmtri Șicula—Ineu. Intrucât licitațiunea nu va ajunge răzultat, să fixează un nou termin pe ziua de 3 Iunie 1927, iar după aceasta dată prin bună învoiață.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice. Șicula, la 7 Aprilie 1927.

Primăria.

Notariatul cercual Regele Carol No. 398—1927.

Publicațiune.

Se publică, că în ziua de 6 Maiu 1927 la orele 9 a. m., în caz de nereușită în ziua de 6 Maiu 1927 la orele 9 a. m. se ținea licitație în biroul notariatului cercual din Regele Carol pentru:

1. Cumpărarea de nutreți: ou porumb, fân, talei de porumb, paie pe seama animalelor de producție.
2. Furnizarea alor 138 m leș de foc, metri de pădure, creștura de cer, cal. l-a, pentru locuștii primăriei, a școalelor și locuștii notariale.
3. Furnizarea materialului necesar pt. biroul notarial: leș de masă, ulei de lampă, mășini, pene, mobilier, ceas de păreș.
4. Furnizarea unei mașini scris cu scrisoarea viribilă.
5. Furnizarea unei mașini gatii cu burlean apartinătoare locuștii notariale.
6. Furnizarea încălțămintei poliștii comunale.
7. Repararea rechizițiilor de pompieri.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu dispozițiunile 72—80 din legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate. Supra oferte nu se primesc. Lamuriri detaliate se pot primi în biroul notarial din Regele Carol, în cursul orele de serș Regele Carol, la 2 Aprilie 1927.

Notarul cercual

Citiți Cuvântul Ardealului

Primăria comunei Șebis.

Nr. 577—1927.

Concurs.

Pentru angajarea postuș impieगत la notariatul Șebis publică concurs.

Retribuțiunile sunt cele clasei de salarizare. Candidații trebuie se poseadă:

1. Extras de nașterii,
 2. Certificat de studii,
 3. Diploma de notar,
 4. Declarație de limbile ce bește,
 5. Certificat militar.
- Cereșile se vor înainta la 30 Aprilie 1927 la primăria Șebis. Șebis, la 6 Aprilie 1927.

Primăria.

Aceste sunt berile adevărate

Casino
Record Specială
English Porter
CORVIN
Le fabrica: Fabrica de bere Timișoara
Furnizatul curții regiș

AVIZ!

Aduc la cunoștința On. Public că am preluat Hotelul și Restorantul fast Ungar și îl conduc mai departe sub numele Este în permanentă deschis cu mâncări

„LA NEPOTUL VESEL”

calde și reci. Rog binevoitorul Dv. viz-a-viz de viaduct. Voiajori au o reducere de

10% la sută. viz-a-viz de viaduct. Voiajori au o reducere de **AVIZ!** viz-a-viz de viaduct. Voiajori au o reducere de **AVIZ!** viz-a-viz de viaduct. Voiajori au o reducere de